

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1** Bu uygulama usul ve esaslarının amacı, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin klinik/saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek, Bölüm Başkanlığı, Anabilim Dalı Başkanı, Uygulama Komisyonu'nun ve öğretim elemanlarının/klinik rehber hemşirelerinin klinik/saha uygulaması ile ilgili görevlerini ve öğrencilerin uymaları gereken ilke ve kuralları belirlemektir.

#### Kapsam

**MADDE 2** Bu uygulama usul ve esasları, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, meslek derslerinin yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları, görevleri ve uyulması gereken ilke ve kuralları kapsamaktadır.

#### Dayanak

**MADDE 3** Bu uygulama usul ve esasları, 17.06.2021 tarih ve 31514 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği, 03.09.2013 tarih ve 28754 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, 11.09.2012 tarihli ve 2012/25-02 Sayılı Senato Kararı ile onaylanan İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

#### MADDE 4

- a) **Üniversite:** İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesini tanımlar.
- b) **Senato:** Üniversite Senatosunu ifade eder.
- c) **Fakülte:** Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesidir.
- ç) **Dekan:** Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanıdır.
- d) **Bölüm:** Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümüdür.
- e) **Bölüm Başkanı:** Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanıdır.
- f) **Anabilim Dalı:** Hemşirelik bölümü içerisinde yer alan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, Hemşirelikte Öğretim, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği ile

Hemşirelikte Yönetim dallarını kapsayan, eğitim, öğretim uygulama ve araştırma faaliyetlerinin yürütüldüğü akademik birimdir.

**g) Anabilim Dalı Başkanı:** Hemşirelik bölümü içerisinde yer alan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, Hemşirelikte Öğretim, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği ile Hemşirelikte Yönetim dallarını kapsayan, eğitim, öğretim uygulama ve araştırma faaliyetlerinin yürütüldüğü akademik birimin yöneticisi olan, aynı zamanda mesleki dersin, dersten sorumlu öğretim üyesidir.

**h) Mesleki Ders:** Hemşirelik mesleği ile ilgili anabilim dalları tarafından yürütülen bilgi, beceri ve davranış kazandırmayı hedefleyen yarıyıllık uygulamalı derstir.

**i) Uygulama Komisyonu:** Mesleki derslerin uygulamalarının planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu olan ve her anabilim dalını temsilen görevlendirilen öğretim elemanlarından oluşan birimdir.

**i) Uygulama Komisyonu Başkanı:** Mesleki derslerin uygulamalarının planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu olan komisyonun başkanıdır.

**j) Uygulama Komisyonu Üyeleri:** Mesleki derslerin uygulamalarının planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu olan komisyonun üyeleridir.

**k) Öğretim Elemanı:** İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında yer alan mesleki derslerin uygulamalarının yürütülmesinde görevlendirilen öğretim elemanıdır.

**l) Klinik Rehber Hemşire:** İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında yer alan mesleki derslerin klinik/saha uygulamalarının izlenmesi, denetlenmesi, kontrol edilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla destek veren ve ilgili Anabilim Dalında görevli öğretim elemanlarına bağlı olarak görevlendirilen hemşiredir.

**m) Klinik/Saha Uygulaması:** Öğrencilerin meslek dersleri kapsamında edindikleri teorik bilgileri pekiştirmek, laboratuvar uygulamaları sırasında edindikleri becerileri geliştirmek, uygulama alanına aktarabilmelerini sağlamak ve meslek yaşamına hazırlamak amacıyla koruyucu, tedavi ve rehabilite edici yurt içi ve/veya yurt dışı gerçek iş ortamlarında öğretim elemanlarının veya klinik rehber hemşirelerin eşliğinde aktif olarak yapılan mesleki uygulamalar ve eğitimlerdir.

**n) Klinik/Saha Uygulama Alanı:** İzmir Katip Çelebi Üniversitesi'nin birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolleri ve ilgili kurumların (İl Sağlık Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İzmir İl Müdürlüğü, vb.) onayı çerçevesinde yurt içinde ve/veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlar (hastaneler, aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı

merkezi, toplum ruh sağlığı merkezleri, engelli rehabilitasyon merkezleri, huzurevleri, yaşlı bakım merkezleri vb.) ile dersin gereği olarak Anabilim Dalı Başkanının uygun gördüğü diğer kurumlardır (okul, işyeri, halk eğitim merkezi, ilçe belediyeleri, vb.)

**o) Öğrenci:** İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programına kayıtlı olan öğrencilerdir.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Görev, Yetki ve Sorumluluklar

#### Komisyonun oluşturulması ve işleyişi

**MADDE 5- (1)** Komisyonun başkanlığı Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından görevlendirilen başkan tarafından yürütülür.

**(2)** Komisyon üyeleri, Hemşirelik Bölümünün farklı anabilim dallarından olmak üzere Bölüm Başkanlığı tarafından belirlenen üyelerden oluşur.

**(3)** Komisyon üyelerinin görev süresi üç yıldır. Üyeler bir sonraki dönem için Bölüm Başkanlığı tarafından tekrar görevlendirilebilir.

**(4)** Komisyon, akademik takvimde belirtilen güz ve bahar yarıyılları başlangıcında başkanın çağrısı üzerine toplanır. Toplantıların gündem maddeleri, yeri, zamanı ve süresi başkan tarafından belirlenir. Gerekli hallerde olağanüstü toplantılar yapılabilir.

#### Uygulama Komisyonunun görev ve sorumlulukları

**MADDE 6- (1)** Uygulamanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi aşamalarında uygulama ile ilgili toplantıların düzenlenmesinden, öğretim elemanlarına gerekli duyuruların yapılmasından, toplantı kararlarının yazılmasından, ilgililere iletilmesinden, toplantı tutanak ve kararlarıyla ilgili gerekli belgelerin arşivlenmesinden ve görev süresi dolduğunda bir sonraki komisyon görevlilerine devredilmesinden sorumludur.

**(2)** Komisyon, anabilim dallarından Bölüm Başkanlığına gelen talepler doğrultusunda uygulama kurumlarına, tarihlere ve uygulama yapılacak uygulama alanlarının niteliklerine, uygulamalar sırasında özen gösterilecek ayrıntılara ilişkin İl Sağlık Müdürlüğü aracılığıyla planlamalar yapar, ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından öğrenci listelerinin hazırlanmasını organize eder, İl Sağlık Müdürlüğü aracılığıyla ilgili kurumlara iletilmesi için Bölüm Başkanlığına bildirir ve bu sürecin takibini sağlar.

**(3)** Uygulama öncesinde, öğrencilerin 16 saatlik İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerini tamamlamaları için gerekli çalışmaları Bölüm Başkanlığı ile işbirliği içerisinde yürütür.

**(4)** Uygulamalar öncesinde hastaneler veya diğer kurumlar tarafından talep edilen tüm sağlık raporları ve ilgili belgeler konusunda öğrencileri bilgilendirir.

(5) Komisyon, klinik/saha uygulamaları sırasında karşılaşılabilecek sorunların çözümleri için Bölüm Başkanlığının bilgisi ve onayı dâhilinde kurum içi ya da dışı kuruluşlarla işbirliğini sağlar.

#### **Bölüm Başkanlığının görev ve sorumlulukları**

**MADDE 7-** (1) Klinik/saha uygulama programlarının hazırlanması, yürütülmesi, denetlenmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesinde Anabilim Dalı Başkanları ve Uygulama Komisyonu ile birlikte planlamaları yapar.

(2) Uygulama komisyondan gelen uygulama planlarını Dekanlık onayı ile ilgili sağlık kurumlarına bildirir.

(3) Uygulama öncesinde öğrencilerin İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerinin planlanması için Dekanlık ile yazışmaları yürütür.

(4) Öğretim elemanı sayısının yetersiz olduğu ve ilgili anabilim dalından bu yönde talep olması durumunda klinik rehber hemşirelerin görevlendirilmesi için Dekanlık ile yazışmaları yürütür.

#### **Anabilim Dalı Başkanının görev ve sorumlulukları**

**MADDE 8-** (1) Bölüm Başkanlığı ve Uygulama Komisyonu ile işbirliği içinde çalışarak, klinik/saha uygulamalarının ilgili yönerge ve yönetmeliklere uygun olarak; akademik takvimde belirtilen yarıyıl başlangıç ve bitiş tarihleri içerisinde, mesleki dersin uygulama saatine ve haftalık ders programına uygun yapılmasını sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapar ve yazışmaları yürütür. Birinci basamakta sağlık kurumları dışındaki kurum ve/veya kuruluşlarla olan izin, vb yazışmaları ilgili Anabilim Dalı Başkanı, Bölüm Başkanlığı ile işbirliği yaparak yürütür.

(2) Dersin öğrenim hedeflerine uygun şekilde öğrencinin uygulama rotasyonunu planlar, öğrencilere dersin hedefleri, kuralları, değerlendirilmesi konularında bilgilendirilmeler yapar.

(3) Uygulamada görev alacak öğretim elemanlarının ve klinik rehber hemşirelerinin çalışma planlarını yaparak, dersin hedefleri, kuralları, değerlendirilmesi konularında bilgilendirmeler yapar.

(4) Uygulamada karşılaşılan sorunları Bölüm Başkanlığı'na bildirir ve Bölüm Başkanlığı sorunun çözümü için ilgili kişilerle (Uygulama Komisyonu, klinik ya da sahadaki personel vb.) görüşür.

#### **Öğretim elemanı/ Klinik rehber hemşirenin görev ve sorumlulukları**

**MADDE 9-** (1) Öğrencileri klinik/saha uygulamasıyla ilgili kurallar ve sorumlulukları, uygulama alanları, tarihler, uygulama süresi ve zorunluluklar hakkında bilgilendirmekle yükümlüdür.

- (2) Klinik/saha uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlar, eğitim verir ve uygulamalarını kolaylaştırmak, uygulama başlangıcında öğrencilere yeterli süre içerisinde oryantasyon yapılması için gerekli düzenlemeleri yapar.
- (3) Öğrencilerin çalışmalarını kendilerine daha önce verilen ilke, kurallar ve sorumluluklar doğrultusunda değerlendirir.
- (4) Uygulamalar öncesinde ilgili kurumlar tarafından talep edilen belgeleri (sağlık raporları, İş Sağlığı ve Güvenliği sertifika belgesi, ve uygulama alanına özel istenen belgeler temin edilerek) kurumların ilgili birimlerine teslim eder.
- (5) Uygulama sonrasında görev aldığı uygulama alanına ilişkin her türlü belgenin (bakım planları, devam çizelgesi, öğrenci raporları vb) ilgili birimlerde (anabilim dalı başkanlığında veya fakülte arşivinde) saklanmasını sağlar.
- (6) Uygulamada karşılaşılan sorunları, ilgili dersin Anabilim Dalı Başkanına iletir.
- (7) Klinik/saha uygulamalarını beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları vb. nesnel ölçüm araçları kullanılarak, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönergesine göre değerlendirir ve Anabilim Dalı Başkanına iletir.

### **Öğrencilerin görev ve sorumlulukları**

**MADDE 10-(1)** Uygulama Komisyonu tarafından uygulamaya yönelik olarak talep edilen tüm belge ve dokümanların hazırlanmasından ve ilgili mesleki ders sorumlularının belirttiği takvime göre anabilim dallarına teslim edilmesinden sorumludur. Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı kapsamında saha uygulamasına çıkacak öğrenciler, anabilim dalı tarafından belirtilen evrakları ilgili yerlere/birimlere teslim etmekle yükümlüdür.

- (2) Uygulama öncesinde sağlık kurumları tarafından talep edilen gerekli sağlık kontrollerini ve aşılarını yaptırıp, belgelerini istenilen tarihte teslim etmekten sorumludur.
- (3) 15.05.2013 tarih ve 28648 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11. Madde c bendi kapsamında uygulamaya çıkacak öğrencilerin, 16 saatlik İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim sertifikasına sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle öğrencinin belirli aralıklarla düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerine katılması ve İş Sağlığı ve Güvenliği Sertifikası alması zorunludur. Sertifikanın geçerlilik süresinin (1 yıl) takibi öğrencinin sorumluluğundadır.
- (4) Uygulama alanlarında Bölüm Başkanlığı tarafından birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için belirlenen "petrol yeşili" ve dördüncü sınıflar için belirlenen "fırtına mavisi" renkte forma giymelidir. Ruh Sağlığı ve

Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı ile Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı tarafından yürütülen mesleki derslerde beyaz önlük giymelidir. İsteyen öğrenciler beyaz veya siyah renkte başörtüsü kullanabilir. Üniformanın üzerine hırka giyilmemeli, gerektiği durumda beyaz önlük giyilmelidir. Üniforma bütünlüğünü ve vücut ergonomisini bozmayacak beyaz veya siyah renkte rahat ve uygun bir ayakkabı giyilmelidir.

(5) Uygulama alanlarında genel görünüm ve hijyenine dikkat etmelidir (forma temiz ve ütülü, kız öğrencilerin saçları uzun ise sıkı ve düzgün bir şekilde toplanmış olmalı, erkek öğrenciler saç-sakal tıraşına özen göstermeli, saçları kısa veya toplu olmalı, tırnaklar kısa kesilmeli ve temiz olmalı, alyans dışında takı takılmamalıdır).

(6) Öğrenci kimlik belgesini görülebilir şekilde mutlaka takmalıdır.

(7) Uygulama yapılacak hastaneye/kuruma/sahaya üniforma ile giriş ve çıkış yapmamalıdır. Klinik/saha uygulamasında kendisine gösterilen alanlarda kıyafet değişimi yapmakla yükümlüdür.

(8) İlgili anabilim dalları tarafından hazırlanan uygulama programına uymak, uygulamanın gerektirdiği görev ve sorumlulukları zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirmek yükümlülüğündedir.

(9) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönergesinin 12. maddesine istinaden uygulamaların %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamaların %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci, o dersin yarıyıl/yılsonu ya da bütünleme sınavına alınmaz. Tekrarlanan mesleki derslerde, önceki dönemde devam şartı yerine getirilmiş olsa dahi, öğrenci dersin teorik ve uygulamasına devam etmek zorundadır. Mazeretsiz olarak uygulamaya 15 dakikadan geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır. Gün içinde (öğle yemeği saati hariç) uygulama süresi tamamlanmadan uygulama yaptığı alanı terk edemez, uygulama alanına ziyaretçi/misafir kabul edemez. Uygulama boyunca, uygulama devam çizelgesine günlük imza atmakla ve devam durumunu takip etmekle yükümlüdür.

(10) Uygulamanın başlangıç ve bitiş saatlerine uyarak, sabah ve akşam nöbet teslimlerine, hemşire vizitlerine ve klinik/saha içinde olan diğer ekip uygulamalarına katılmalıdır. Kurum ekibi ile birlikte saha ziyaretlerine gidebilir. Saha ziyaretlerine ilgili öğretim elemanı/klinik rehber hemşiresinin bilgisi ve onayı olmadan tek başına gidemez.

(11) Uygulama sırasında ulusal ve uluslararası mesleki etik ilkelere ve yasal yükümlülüklerle bağlı kalmakla ve ekip ile işbirliği içinde çalışmakla yükümlüdür.

(12) Sağlık ekibiyle iletişimde profesyonel tutum ve davranışlarda bulunmalı, iletişimde profesyonelliğe uyan hitap şekillerini kullanmalıdır.

(13) Uygulama alanında ortamın ve bireylerin gizlilik, mahremiyet ve güvenlik ihtiyaçlarını gözetmelidir. Öğrenci, klinik/saha ekibinin hasta bilgilerine erişmek için birimde yetkili kişinin izni ve onayı

doğrultusunda elektronik hasta kayıtlarına ulaşabilir. Ancak hasta verilerini içeren bilgilerin olduğu dokümanların çıktısını alamaz, fotoğraf ve video çekemez, herhangi bir platformda paylaşamaz.

(14) Klinik/saha uygulaması sırasında cep telefonu kullanmak ve cep telefonu gibi kayıt özelliği olan cihazlarla görüntü/ses kaydı almak yasaktır. Zorunlu ve acil durumlarda öğrenci cep telefonunu uygulama alanının uygun bir yerinde ve düzeni bozmayacak şekilde kullanabilir.

(15) Uygulama yaptığı kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uymalı ve kullandığı araç-gereçleri korumalıdır. Kendisine teslim edilen ve kullandığı her malzemeyi özenle korumalı ve eksiksiz teslim etmelidir. Öğrenci uygulama alanına ait herhangi bir belgeyi, malzemeyi ve ilacı uygulama alanının dışına çıkaramaz.

(16) Uygulama sırasında, ilgili dersin öğrenim çıktıları ve uygulama hedefleri doğrultusunda gereken girişimsel uygulamaları, her türlü invaziv işlemleri (kan alma, intravenöz kateter yerleştirme vb.) ve/veya diğer bakım uygulamalarını, uygulama alanında görev yapan öğretim elemanı/klinik rehber hemşire veya klinik hemşiresi eşliğinde ve işbirliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirmek, belirlenen form ve diğer dokümanlara kayıt yapmak zorundadır. Öğrenci tek başına öğretim elemanı/klinik rehber hemşire/klinik hemşiresinin bilgisi ve onayı olmadan uygulama yapmamalıdır.

(17) Uygulama ortamında, yaptığı girişimsel uygulamalarda/invaziv işlemlerde aseptik ilkelere ve temel koruyucu ekipman kullanımına dair kurallara uymakla yükümlüdür.

(18) Klinik/saha uygulamalarında görevli öğretim elemanı /klinik rehber hemşiresinin rehberliği ve denetimi olmaksızın yazılı ya da sözlü hekim istemi alamaz ve uygulayamaz.

(19) Hasta ya da refakatçisi için dışarıdan herhangi bir ihtiyaç (malzeme, yiyecek, ilaç vb) temin edilmesi konusunda aracı olamaz.

(20) Klinik/saha uygulamaları sırasında öğrencinin sağlığını ve güvenliğini tehdit eden riskli durumlar (örneği; kesici-delici alet yaralanması, hasta sıvıları ile maruziyet, kaza, vb) söz konusu olduğunda öğrenci, durumu mesleki dersin uygulamasında görevli öğretim elemanlarına bildirmekle yükümlüdür.

(21) Klinik/saha uygulaması sonunda ilgili anabilim dalı tarafından istenen tüm evrakları, hemşirelik bakım planlarını, vaka sunumlarını, veri toplama formlarını, gözlem ve uygulama raporlarını sorumlu öğretim elemanına belirlenen takvim doğrultusunda teslim etmekle yükümlüdür.

(22) Uygulama sonrasında, uygulama ortamına ve çalışma şekline ilişkin geri bildirim vermesi beklenir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Çeşitli ve Son Hükümler

**MADDE 11** Gerekli yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, gerekli hallerde öğrenci hakkında Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

**MADDE 12** Bu uygulama usul ve esaslarında hüküm bulunmayan ve/veya mücbir hallerde, ilgili mesleki dersin uygulama prensipleri uygulanır.

**MADDE 13** Bu uygulama usul ve esaslarında hüküm bulunmayan ve/veya mücbir hallerde, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri ve Üniversite Senatosunun alacağı kararlar uygulanır.

**MADDE 14** Bu uygulama usul ve esasları Fakülte Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

**MADDE 15** Bu uygulama usul ve esasların hükümlerini Bölüm Başkanı yürütür.